

ZMLUVA S USA ZNAMENÁ DLHODOBÚ A POČETNÚ VOJENSKÚ PRÍTOMNOSŤ AMERIČANOV V SR. NIELEN KONIEC SUVERENITY, ALE SLOVENSKO SA AUTOMATICKY STANE PRIMÁRNYM TERČOM ÚTOKU JADROVÝCH RAKIET

- CZ24 News | 17. prosince 2021

SLOVENSKO: Hovorí sa, že rozdiel medzi konšpiračnou teóriou a pravdou je len pár rokov. V prípade Dohody o obrannej spolupráci medzi SR a USA sú to 4 roky. Počas tohto obdobia ministerstvá zahraničia a obrany akúkoľvek kritiku namierenú voči rokovaniu s Američanmi odbýjali tvrdeniami, že ide o klamstvá, dezinformácie, konšpirácie a propagandu Kremľa.

V súčasnosti je návrh dohody s Američanmi v medzirezortnom pripomienkovom konaní a všetky riziká, na ktoré kritici upozorňovali sú v návrhu prítomné. V niektorých oblastiach sa dokonca zašlo ešte ďalej.

V tomto blogu upozorním na najväčšie riziká dokumentu. Avšak pred tým, ako sa budem jednotlivým bodom venovať podrobne, ich pre menej trpezlivých čitateľov vymenujem:

-

1. Američania obsadia naše dve vojenské letiská – Kuchyňa a Sliač
2. Prítomnosť americkej armády bude dlhodobá a kvantitatívne neobmedzená
3. Vojaci USA budú mať v porovnaní s ostatnými cudzincami privilegované postavenie
4. Slovensko sa voči vojakom USA vzdáva výkonu trestnej právomoci
5. Slovensko sa vzdáva výberu daní, cla a ďalších poplatkov

KUCHYŇA A SLIAČ SA DOSTANÚ NA MAPU TERČOV

Jaroslav Naď a americký minister obrany Lloyd Austin v októbri 2021. (zdroj: MO SR)

Informácia z predchádzajúcich rokov, že Američania majú záujem primárne o obe naše vojenské letiská sa potvrdila. V návrhu dohody sa síce všade hovorí o „*dohodnutých zariadeniach a priestoroch*“, no v prílohe návrhu sú Sliač aj Malacky explicitne pomenované. (Príloha A) a oba tieto objekty budú ozbrojené sily USA „*oprávnené operačne riadiť... na účely prístupu a používania ozbrojenými silami USA, dodávateľmi USA, závislými osobami...*“ (čl. 3, bod 1)

To však neznamená, že Američania budú dislokovaní výhradne na dvoch miestach. Dohoda necháva priestor na to, aby Američania mohli využívať aj ďalšie objekty a dokonca pripúšťa možnosť, že niektoré z nich sa vyčlenia „*na výhradný prístup a používanie ozbrojenými silami USA.*“ (čl. 2, bod 6).

Do nového svetla sa tak dostáva aj otázka obnovenia civilnej prevádzky na letisku Sliač. Kompetentní počas celého roku verejnosť uisťovali, že civilná prevádzka bude obnovená. Avšak prevádzka civilnej letovej dopravy v bezprostrednej blízkosti koncentrácie amerických síl na letisku Sliač (ktoré sa spolu s Kuchynou automaticky dostanú na mapu amerických cieľov v Európe) môže byť priveľkým bezpečnostným rizikom.

Treba dodať, že americká armáda bude mať na území SR exkluzívne postavenie. Američania budú môcť rozmiestňovať a skladovať po Slovensku v zásade čokoľvek (čl. 4, bod 1), pričom slovenskú stranu len informujú čo, koľko a čoho sem dovezú. (čl. 4, bod 2). Ako sa to bude kontrolovať je otázne, pretože do akejkoľvek techniky – od vozidiel cez lode až po lietadlá sa nesmie nastupovať ani nemôže byť prehľadávaná bez predchádzajúceho súhlasu Spojených štátov (čl. 11, bod 1)

BUDÚ TU 10 ROKOV. V AKOM POČTE? NEVIEME

Dohoda sa uzatvára na 10 rokov. Ale aj po uplynutí tejto doby zostáva automaticky v platnosti. Až dovtedy, pokiaľ ju jedna zo strán (najskôr po 10 rokoch) nevypovie. Potom nasleduje jednoročná výpovedná lehota. (čl. 30, bod 3)

To znamená, že ak slovenská strana dohodu podpíše, tak sa bude dať vypovedať najskôr až v roku 2032, s tým, že americkí vojaci budú musieť opustiť územie SR do roku 2033. Čiže túto právomoc nadobudne až tretí kabinet po Hegerovej vláde, ktorý vzíde z parlamentných volieb.

Navyše, ani zo samotného dokumentu nie je jasné, v akom počte tu budú Američania prítomní. Nikde totiž nie je stanovený číselný strop. Američanom dávame čo do mohutnosti vojenskej prítomnosti bianko šek.

O dlhodobej a početnej prítomnosti svedčí aj bod 1 článku 21 dohody: *„Ozbrojené sily USA môžu na území Slovenskej republiky na vzájomne dohodnutých miestach zriadiť vojenské služobné predajne, predajne potravín a iné predajne, otvoriť stravovacie zariadenia, spoločenské a vzdelávacie centrá a služobné rekreačné priestory na využívanie príslušníkmi ozbrojených síl USA.“*

PRIVILEGOVANÍ CUDZINCI

Podľa Zmluvy medzi členmi NATO a členmi Partnerstva z roku 1997 nemusia vojaci pri vstupe do daného štátu predkladať pasy a víza, ale len osobnú identifikačnú kartu a podpísaný rozkaz. Prijímajúci štát môže trvať na tom, že rozkazy bude podpisovať aj jeho zástupca. Slovensko sa tejto možnosti vzdalo. (čl.7, bod 1) Rovnako tak nebude vyžadovať od civilných zamestnancov armády, alebo jej dodávateľov pasy či víza. (čl.7, bod 2)

Navyše *„ozbrojené sily USA, dodávatelia USA a závislé osoby sú vyňaté z predpisov upravujúcich registráciu a kontrolu cudzincov. Ich pobyt na území Slovenskej republiky sa považuje za prechodný pobyt. Na žiadosť orgánov ozbrojených síl USA vydajú slovenské orgány týmto osobám bezplatné potvrdenie o pobyte.“* (čl.7, bod 3)

Američania si môžu na Slovensko priviesť svoje autá (1 ks na osobu), pričom budú oslobodení od všetkých poplatkov (cestných daní, registračných alebo licenčných poplatkov a podobných poplatkov) s výnimkou mýta. Navyše budú oslobodení od platenia daní, vrátane DPH. *„Oslobodenie od dane sa realizuje, ak je to možné, v mieste nákupu, alebo prostredníctvom vrátenia dane do tridsiatich (30) dní od podania žiadosti,“* píše sa v článku 17 bode 1.

Ďalej budú príslušníci ozbrojených síl USA vrátane civilnej zložky *„vyňatí z konaní*

o občianskoprávnu náhradu škody alebo o uloženie správnej pokuty, ktoré vyplývajú z konania alebo opomenutia týchto osôb pri výkone ich služobných povinností“. (čl. 15, bod 1) To, či prípad nastal v rámci výkonu služobných povinností bude dokladovať príslušný orgán ozbrojených síl USA na území SR. (čl. 15, bod 3)

PORUŠENIA ZÁKONOV BUDÚ TRESTAŤ USA, NIE SR

Za jedno z najväčších rizík považujem fakt, že Slovensko sa dobrovoľne vzdáva výkonu trestnej právomoci voči americkým vojakom a sprievodnému personálu v prípade porušenia slovenskej legislatívy. V článku 12, bode 1 sa píše, že SR **„na žiadosť Spojených štátov a na podporu svojho záväzku o vzájomnej obrane týmto uplatňuje svoju suverénnu diskrečnú právomoc vzdať sa svojho prednostného práva na výkon trestnej právomoci.“**

Ako inak sa dá pomenovať to, keď si našpiníte do úst? Napríklad, keď na žiadosť USA uplatníte svoju suverénnu diskrečnú právomoc vzdať sa niečoho.

Ďalšie body, ktoré v dohode vymedzujú postup pri stíhaní Američanov slovenskými orgánmi môžu nastať len v hypotetickej situácii, ak Slovensko v konkrétnom prípade svoje vzdane sa práva na výkon trestnej právomoci odvolá.

Síce s konštatovaním, že *„v úzkej koordinácii s príslušnými slovenskými orgánmi a s uznaním, že Slovenská republika má na svojom území výsostné právomoci v oblasti presadzovania práva,“* článok 14, bod 2 určuje, že ozbrojené sily USA môžu *„povoliť využitie vojenskej polície ozbrojených síl USA na udržanie disciplíny a poriadku voči ozbrojeným silám USA v komunitách neďaleko vojenských zariadení a priestorov, v ktorých sa nachádzajú ozbrojené sily USA.“*

Hypotetická situácia: v niektorej z krčiem v blízkosti Sliaču či Malaciek sa strhne konflikt s domácimi obyvateľmi, ktorý bude mať tragické následky. Postup bude s najväčšou pravdepodobnosťou taký, že na miesto prídu okrem príslušníkov PZ SR aj príslušníci americkej Military police. Svojim slovenským kolegom budú deklarovать, že uznávajú výsostné právomoci SR a v rámci úzkej koordinácie s PZ SR im oznamujú, že svojich chlapcov si berú na základňu, kde ich potrestajú.

Benevolenciu amerických úradov voči svojim vojakom, ktorí spôsobia civilné straty na životoch bez ohľadu na to či v rámci bojovej operácie, alebo mimo nich, nemusím zvlášť zdôrazňovať. [Posledný prípad](#) sme zaregistrovali aj tento týždeň.

Navyše sa Slovensko zaviazalo, že spory, alebo otázky, ktoré sú predmetom Dohody sa *„nepredložia žiadnemu vnútroštátnemu súdu ani žiadnemu medzinárodnému súdu, tribunálu alebo podobnému orgánu, ani žiadnej inej tretej strane.“* (čl. 29, bod 3)

NEBUDÚ PLATIŤ NÁJOM? DANE ANI CLO

Američania budú pri využívaní nášho štátu, jeho územia, zdrojov i ekonomiky postupovať rovnako arogantne ako pri využívaní priestoru v okolí ich ambasády na Hviezdoslavovom námestí, kde roky neplatia nájom.

S tým rozdielom, že v prípade americkej armády si to nechali ukotviť v dohode. Američania za využívanie Sliaču a Kuchyne nebudú platiť nájom. (čl. 3, bod 5). Nebudú platiť za využívanie rádiového spektra. Ako pri výkone služby, tak aj v súkromí budú jednotlivci oslobodení od platenia daní, vrátane DPH a ostatných poplatkov (napr. licenčných). To isté sa týka aj armády ako celku. Za vodu, energie či ďalšie komodity budú platiť rovnakú cenu ako domáci spotrebitelia, avšak oslobodenú od dane.

V prípade využitia štátnych, ale aj súkromných pozemkov je SR povinná zabezpečiť využitie týchto služieb „bez toho, aby ozbrojeným silám USA alebo dodávateľom USA vznikli náklady.“ (čl. 3, bod 3)

Ich lietadlá nebudú podliehať letiskovým poplatkom vrátane poplatkov za pristátie, poplatkov za parkovanie a poplatkov za služby pre cestujúcich na letiskách (čl. 11, bod 2)

A jedna perlička na záver. Zamestnávanie miestnych civilných zamestnancov americkou armádou „neukladá ozbrojeným silám USA žiadne povinnosti v súvislosti so slovenskými zákonmi o sociálnom zabezpečení“. (čl. 24, bod 2)

VZDÁVAME SA SUVERENITY

Možno sa to v tejto chvíli nezdá, ale dohoda, ktorú sa Hegerova vláda chystá s Američanmi podpísať významne okliešti slovenskú suverenitu. Aj keď sa na ňu autori pri udeľovaní každej novej právomoci Američanom odvolávajú.

Slovensko sa tak stane súčasťou predsunutých pozícií Washingtonu pri stupňovaní konfrontácie s Moskvou. Dostaneme sa na mapu potenciálnych terčov všetkých protivníkov USA. Američanom to môže byť jedno. Oni sú odhodlaní bojovať proti Rusku do posledného Estónca, Poliaka, Francúza či Slováka...

Ako som uviedol vyššie, Američanom dávame biano šek na rozmiestnenie ich vojsk na našom území. Z obdobia rokov 1968-1991 vieme, ako ťažko sa cudzej vojenskej prítomnosti zbavuje. V roku 1991 to bolo možné len vďaka masívnym geopolitickým zmenám v našom regióne. A na to sa v prípade americkej vojenskej prítomnosti na Slovensku spoliehať už nemôžeme.

Plné znenie návrhu Dohody môžete nájsť [TU](#).

AUTOR: Artur Bekmatov

Zdroj: artur.blog.pravda.sk